

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21.6.2012
Sayı: 469

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

16 Haziran 2012 tarihinde Şanlıurfa E Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda meydana gelen ve 13 kişinin hayatına mal olan olaylarla ilgili iddiaların araştırılması için Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

Agün Nazlıoğlu

Ankara Mv.

Salih Fırat

İzmir Mv.

Canan Yücel

TEKİRDAĞ Mv.

Ag

Salih Yılmaz

MANİSA Mv.

Dündar ÖZBOCATI

K. Menas Mv.

Mehmet S. Kesimoğlu

Kırklareli Mv.

Alihan ÖZKES

BURSA Mv.

Alihan ÖZKES

İstanbul Mv.

Ali Haydar ÖNER

İsparta Mv.

Ali Özcan

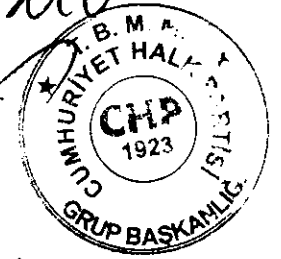
İkt. Mv.

Özge DİNÇER

İstanbul Milletvekili

Ali Rıza Öztürk

Mersin Mv.

GEREKÇE:

16 Haziran 2012 tarihinde Şanlıurfa E Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda meydana gelen olaylar neticesinde 13 kişi feci bir biçimde yaşamını yitirmiştir. Adalet Bakanlığı'nın bünyesinde bulunan cezaevlerinde yaşanan korkunç hadiselerden biri olan Şanlıurfa E Tipi Cezaevi olaylarında ciddi ihmaller bulunduğu kamuoyuna yansımıştır.

Cezaevinde çıkan yangın sırasında yaşamını yitirenlerin isimleri şöyledir: Şükrü Uldes, Fuat Yıldız, Sinan Özalp, Mehmet Satış, Süphi Köksal, Yunus Eskili, Mehmet Emin Gerçek, Hüseyin Kıskaç, Mehmet Kemal Kılıç, Taner Şimşek, Bakır Tek, Mehmet Aslantay, İbrahim Halil Kaya.

İnsan Hakları Derneği'nin raporlarına bakıldığında, 2002-2011 yılları arasında 331, Türkiye İnsan Hakları Vakfı verilerine göre ise 322 vatandaşımızın gözaltında veya cezaevinde hayatını kaybettiği görülmektedir. 2003-2011 yılları arasında gözaltında gerçekleşen ölüm sayısı 44 olduğuna göre, cezaevlerindeki ölüm sayısı 270'i aşmaktadır. Dolayısıyla Şanlıurfa'da yaşanan elim hadise münferit olarak değerlendirilemeyeceği gibi cezaevlerinde yapısal sorunların bulunduğunu da ortaya koymaktadır.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı verilere göre; 2002 yılında cezaevlerinde 69 bin 512 tutuklu ve hükümlü bulunurken, bu rakam 2012 yılı Nisan ayında 132 bin 60'a çıktığı ve cezaevlerinde bulunan 8 bin 76 kişinin "yatacak" yerinin bile olmadığı belirtilmiştir.

2011 yılı içerisinde Şanlıurfa Barosu tarafından yaşanan bu acı olayın nedenleri vurgulanarak belirtilmiş ve Adalet Bakanlığı göreve davet edilmiştir. Kapasitenin üstünde tutuklu ve hükümlü bulunduğu, açık ve kapalı görüş sürelerinin yetersiz olduğu, cezaevinin alt yapı koşullarının çağa uygun olmadığı ve birçok koğuşun kapasiteye karşılamak amacıyla koğuş vasfı olmayan odalardan oluştuğu raporda belirtilmiştir. Fakat ne Pozantı Cezaevi için uyarılarda bulunan Gaziantep Üniversitesi, nede Şanlıurfa Cezaevi için uyarılarda bulunan Şanlıurfa Barosu Adalet Bakanlığı tarafından dikkate alınmayarak ülkemiz adına İnsan Hakları konusunda büyük bir utanca imza atmıştır.

AKP hükümetleri döneminde cezaya dönüştürülen uzun tutukluluk süreleri, iddianamelerin yıllarca açıklanmaması, etkin soruşturma ve şeffaf yargılamanın rafa kaldırılması cezaevlerinin dolup taşmasına sebep olmuş, mahkûmlar insanlık dışı şartlarda yaşamak durumunda bırakılmıştır. Bu koşullar gün geçtikçe daha da zorlaşmakta ve cezaevleri adeta toplama kamplarına dönüşmektedir.

Şanlıurfa E Tipi Cezaevi'nde meydana gelen toplu ölüm vakası konusunda iddialar muhtelif. Adalet Bakanı'nın beyanatlarına bakılırsa, 13 kişinin ölümüne sebep olan hadise, cezaevlerindeki kapasite sorunu. Zira 350 kişilik Şanlıurfa E Tipi Cezaevi'nde 1157 tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Öte yandan kapasitesinin çok üstünde insanın toplatıldığı cezaevinde, koğuşların serinletilmesi için klima talep edildiği ancak cezaevi yönetiminin bu talebe olumsuz yanıt vermesi sonucu isyan yaşandığı ileri sürülmektedir.

Kimi iddialara göre de yatacak ranza bulamayan mahkûmlar, yer kavgası neticesinde yatakları ateşe vererek yönetime tepki gösterdi. Cezaevinde kamera sistemi ve yangın alarm sistemi yerine, ilkel çağlardan kalan yetkililerin yangın kokusu alma ile harekete geçme uygulaması nedeniyle yangına geç müdahale edilmiş ve 13 kişi can vermiştir. İdaresi altındaki bir cezaevinde 13 tutuklu veya hükümlünün yaşamını yitirmesi öncelikle cezaevi yönetiminin daha sonra da Adalet Bakanlığı ve hükümetin doğrudan sorumluluğuna işaret etmektedir.

Aylardır Şanlıurfa Cezaevi'yle ilgili şikâyetlerin ilgili makamlara iletildiği halde hiçbir adım atılmadığına dair değerlendirmeler de bu kanaati güçlendirmektedir. Bu ve buna benzer çok sayıda iddianın araştırılması, 13 kişinin hayatını yitirmesine sebebiyet veren sorumluların ortaya çıkarılması ve cezaevlerindeki yapısal sorunların incelenerek çözüm önerilerinin belirlenmesi için TBMM bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulmasını elzem görmekteyiz.

